

Basisinformationstechnologie I

Wintersemester 2022/23. Grundlagen II: Zeichencodierungen,
Zahlensysteme. *Basierend auf Jan Wieners' Folien*

Inhalte der heutigen Sitzung

Kurzwiederholung

- Wissenspyramide
- Codierung

Zeichencodierungen

- ASCII / Extended ASCII
- ISO 8859-x
- UTF-8

Zahlensysteme

- Hexadezimal-
- Dezimal-
- Binärsystem

Umwandlung vom

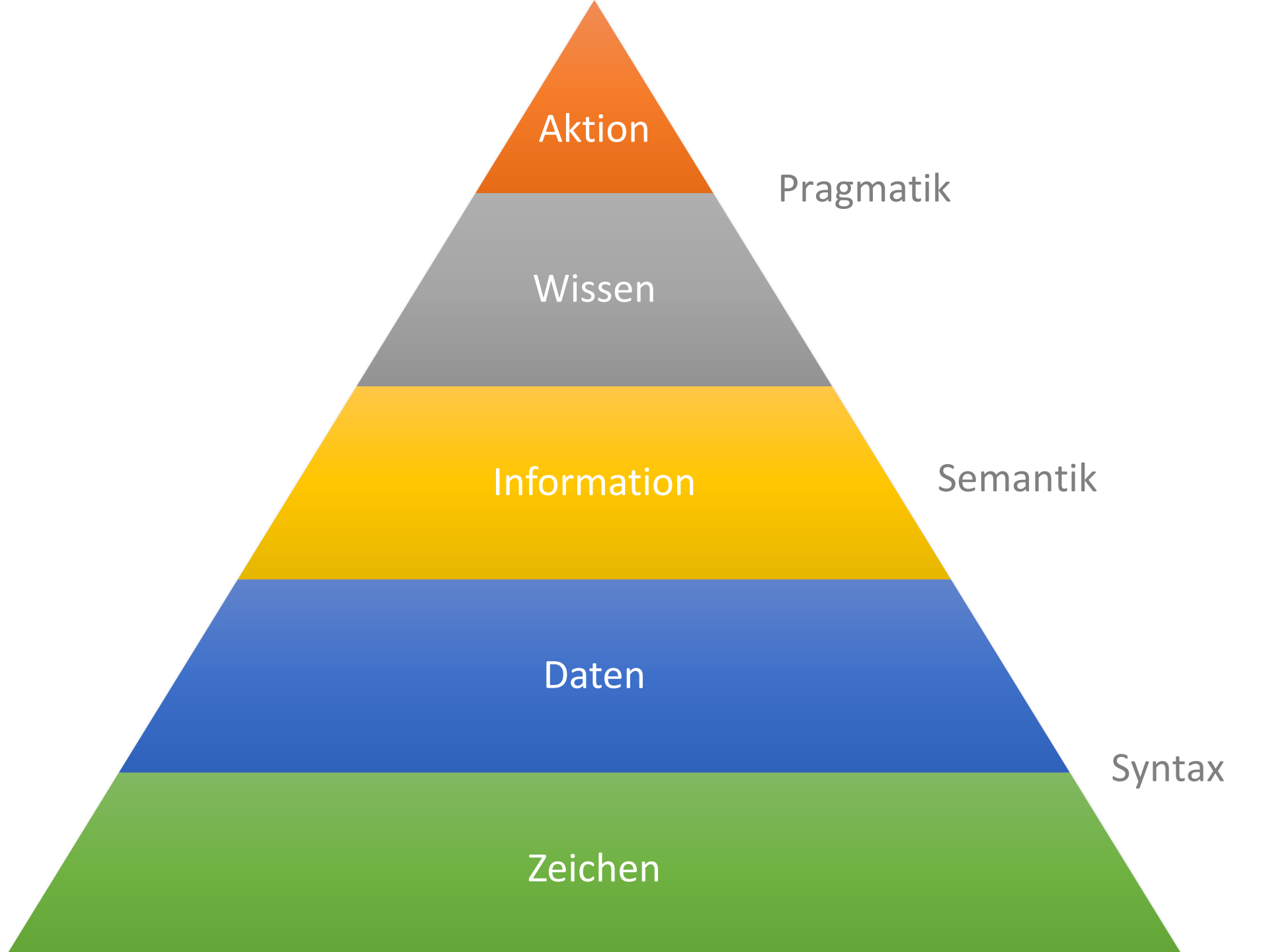
- Dezimal- ins Hexadezimalsystem
- Hexadezimal- ins Dezimalsystem
- Dezimal- ins Binärsystem
- Binär- ins Dezimalsystem

„Rechnen“ im Binärsystem

- Addition von Binärzahlen
- Multiplikation von Binärzahlen

Kurzwiederholung

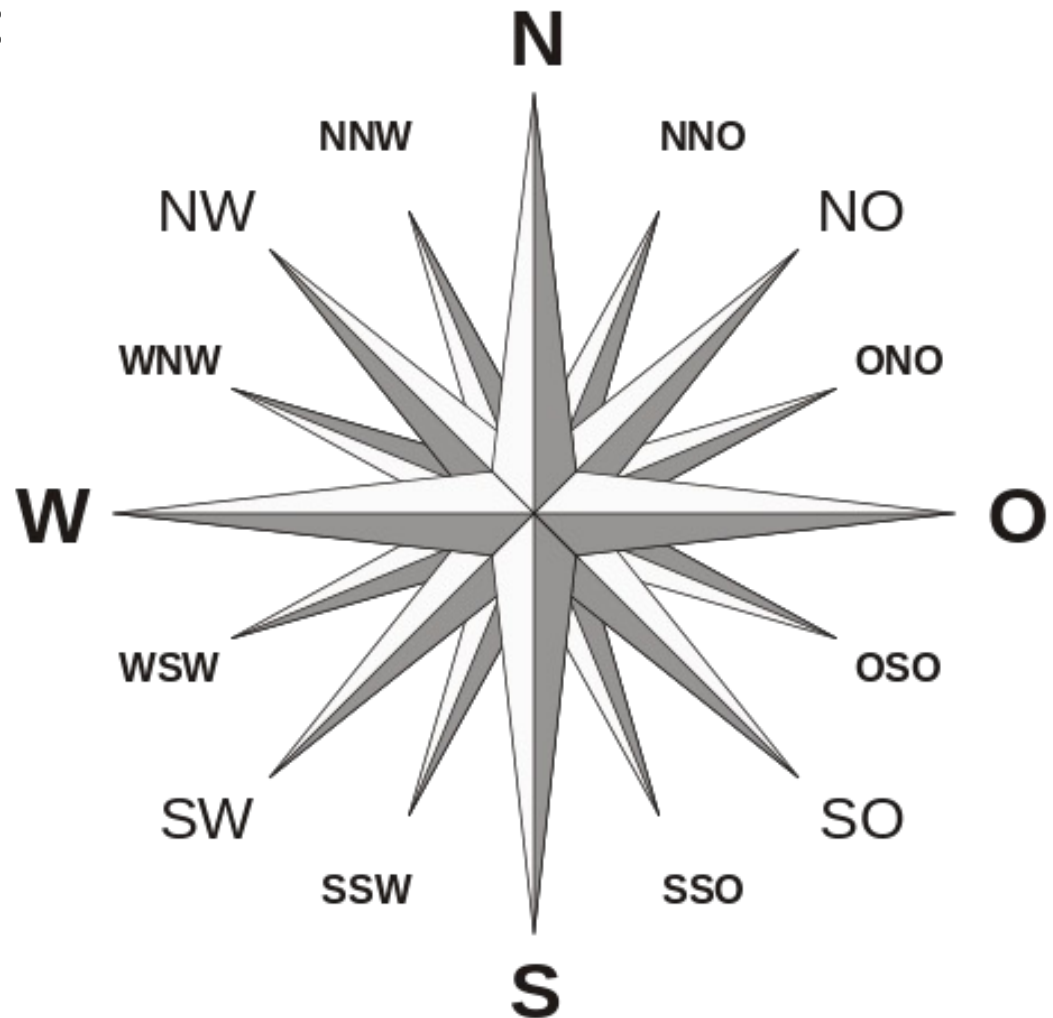

Bit / Bitfolgen, Codierung

Acht Möglichkeiten mit einem Codierungs- /
Symbolvorrat von Bit:

- 0 0 0 = Nord
- 0 0 1 = NordOst
- 0 1 0 = Ost
- 0 1 1 = SüdOst
- 1 0 0 = Süd
- 1 0 1 = SüdWest
- 1 1 0 = West
- 1 1 1 = NordWest

Zeichencodierungen

ASCII TABLE

Decimal	Hex	Char	Decimal	Hex	Char	Decimal	Hex	Char	Decimal	Hex	Char
0	0	[NULL]	32	20	[SPACE]	64	40	@	96	60	`
1	1	[START OF HEADING]	33	21	!	65	41	A	97	61	a
2	2	[START OF TEXT]	34	22	"	66	42	B	98	62	b
3	3	[END OF TEXT]	35	23	#	67	43	C	99	63	c
4	4	[END OF TRANSMISSION]	36	24	\$	68	44	D	100	64	d
5	5	[ENQUIRY]	37	25	%	69	45	E	101	65	e
6	6	[ACKNOWLEDGE]	38	26	&	70	46	F	102	66	f
7	7	[BELL]	39	27	'	71	47	G	103	67	g
8	8	[BACKSPACE]	40	28	(	72	48	H	104	68	h
9	9	[HORIZONTAL TAB]	41	29	)	73	49	I	105	69	i
10	A	[LINE FEED]	42	2A	*	74	4A	J	106	6A	j
11	B	[VERTICAL TAB]	43	2B	+	75	4B	K	107	6B	k
12	C	[FORM FEED]	44	2C	,	76	4C	L	108	6C	l
13	D	[CARRIAGE RETURN]	45	2D	-	77	4D	M	109	6D	m
14	E	[SHIFT OUT]	46	2E	.	78	4E	N	110	6E	n
15	F	[SHIFT IN]	47	2F	/	79	4F	O	111	6F	o
16	10	[DATA LINK ESCAPE]	48	30	0	80	50	P	112	70	p
17	11	[DEVICE CONTROL 1]	49	31	1	81	51	Q	113	71	q
18	12	[DEVICE CONTROL 2]	50	32	2	82	52	R	114	72	r
19	13	[DEVICE CONTROL 3]	51	33	3	83	53	S	115	73	s
20	14	[DEVICE CONTROL 4]	52	34	4	84	54	T	116	74	t
21	15	[NEGATIVE ACKNOWLEDGE]	53	35	5	85	55	U	117	75	u
22	16	[SYNCHRONOUS IDLE]	54	36	6	86	56	V	118	76	v
23	17	[ENG OF TRANS. BLOCK]	55	37	7	87	57	W	119	77	w
24	18	[CANCEL]	56	38	8	88	58	X	120	78	x
25	19	[END OF MEDIUM]	57	39	9	89	59	Y	121	79	y
26	1A	[SUBSTITUTE]	58	3A	:	90	5A	Z	122	7A	z
27	1B	[ESCAPE]	59	3B	;	91	5B	[	123	7B	{
28	1C	[FILE SEPARATOR]	60	3C	<	92	5C	\	124	7C	
29	1D	[GROUP SEPARATOR]	61	3D	=	93	5D	]	125	7D	}
30	1E	[RECORD SEPARATOR]	62	3E	>	94	5E	^	126	7E	~
31	1F	[UNIT SEPARATOR]	63	3F	?	95	5F	_	127	7F	[DEL]

Wie lassen sich alle Zeichen der Zeichenkette
„hallowelt“
in Großbuchstaben umwandeln?

„hallowelt“

ASCII TABLE

Decimal	Hex	Char	Decimal	Hex	Char	Decimal	Hex	Char	Decimal	Hex	Char
0	0	[NULL]	32	20	[SPACE]	64	40	@	96	60	`
1	1	[START OF HEADING]	33	21	!	65	41	A	97	61	a
2	2	[START OF TEXT]	34	22	"	66	42	B	98	62	b
3	3	[END OF TEXT]	35	23	#	67	43	C	99	63	c
4	4	[END OF TRANSMISSION]	36	24	\$	68	44	D	100	64	d
5	5	[ENQUIRY]	37	25	%	69	45	E	101	65	e
6	6	[ACKNOWLEDGE]	38	26	&	70	46	F	102	66	f
7	7	[BELL]	39	27	'	71	47	G	103	67	g
8	8	[BACKSPACE]	40	28	(	72	48	H	104	68	h
9	9	[HORIZONTAL TAB]	41	29	)	73	49	I	105	69	i
10	A	[LINE FEED]	42	2A	*	74	4A	J	106	6A	j
11	B	[VERTICAL TAB]	43	2B	+	75	4B	K	107	6B	k
12	C	[FORM FEED]	44	2C	,	76	4C	L	108	6C	l
13	D	[CARRIAGE RETURN]	45	2D	-	77	4D	M	109	6D	m
14	E	[SHIFT OUT]	46	2E	.	78	4E	N	110	6E	n
15	F	[SHIFT IN]	47	2F	/	79	4F	O	111	6F	o
16	10	[DATA LINK ESCAPE]	48	30	0	80	50	P	112	70	p
17	11	[DEVICE CONTROL 1]	49	31	1	81	51	Q	113	71	q
18	12	[DEVICE CONTROL 2]	50	32	2	82	52	R	114	72	r
19	13	[DEVICE CONTROL 3]	51	33	3	83	53	S	115	73	s
20	14	[DEVICE CONTROL 4]	52	34	4	84	54	T	116	74	t
21	15	[NEGATIVE ACKNOWLEDGE]	53	35	5	85	55	U	117	75	u
22	16	[SYNCHRONOUS IDLE]	54	36	6	86	56	V	118	76	v
23	17	[ENG OF TRANS. BLOCK]	55	37	7	87	57	W	119	77	w
24	18	[CANCEL]	56	38	8	88	58	X	120	78	x
25	19	[END OF MEDIUM]	57	39	9	89	59	Y	121	79	y
26	1A	[SUBSTITUTE]	58	3A	:	90	5A	Z	122	7A	z
27	1B	[ESCAPE]	59	3B	;	91	5B	[	123	7B	{
28	1C	[FILE SEPARATOR]	60	3C	<	92	5C	\	124	7C	
29	1D	[GROUP SEPARATOR]	61	3D	=	93	5D	]	125	7D	}
30	1E	[RECORD SEPARATOR]	62	3E	>	94	5E	^	126	7E	~
31	1F	[UNIT SEPARATOR]	63	3F	?	95	5F	_	127	7F	[DEL]

Wie lassen sich alle Zeichen der Zeichenkette
„hallowelt“
in Großbuchstaben umwandeln?

Algorithmus

=====

Für jedes Zeichen in der Eingabezeichenkette „hallowelt“:

- Hole den dezimalen ASCII Wert des Zeichens
- Subtrahiere 32 vom entsprechenden Wert
- Gebe das Zeichen (also $ASCII_{klein} - 32$) aus

Grenzen des ASCII Codes?

វិគីភីឌា

សព្វវិចិត្រសិល្បៈ

ប្រាសាទអង្គរវត្ត

(ត្រូវបានបញ្ជូនបន្តពី [Angkor Wat](#))

*សម្រាប់ក្រុមភ្លេងលោហៈវាយគោរោងអាមេរិក សូមមើល **អង្គរវត្ត (ក្រុមភ្លេង)** ។*

អង្គរវត្ត ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តសៀមរាប មានទីតាំងស្ថិតនៅភាគខាងជើងនៃក្រុងសៀមរាប ក្នុងស្រុកសៀមរាប មានចម្ងាយ ៧ គ.ម ពីទីរួមខេត្ត តាមផ្លូវកូម៉ែ ឬផ្លូវសាលាដី ហ្គោល។ វាជាប្រជុំអគារប្រាសាទព្រហ្មញ្ញសាសនាធំបំផុតនិងវិមានសាសនាធំបំផុតនៅក្នុងលោក។ ប្រាសាទត្រូវបានកសាងឡើងដោយ**សូរ្យវរ្ម័នទី២** ដែលជាស្នាដៃដ៏ធំចម្បងអស្ចារ្យនិងមានឈ្មោះល្បីល្បាញរដ្ឋសុះសាយ ទៅគ្រប់ទិសទីលើពិភពលោក។ សង់ឡើងនៅដើមសតវត្សទី១២នៅ**យសោធរបុរៈ** (សម័យបច្ចុប្បន្ន **អង្គរ**) អធិរាជាណាចក្រខ្មែរ ជាប្រាសាទកំណាងនិងព្រះសុសានចុងក្រោយរបស់ព្រះអង្គ។ ដែលងាកចេញពីប្រពៃណី**សិវនិយម**នៃព្រះរាជាមុនៗ អង្គរវត្តដែលជំនួសមកវិញ ឧទ្ទិសដល់**ព្រះវិស្ណុ**។ ជាប្រាសាទដែលនៅគង់វង្សល្អបំផុតនៅស្ថានិយនេះ វាគឺជាប្រាសាទតែមួយគត់ដែលបានបន្សល់ទុកនូវមជ្ឈមណ្ឌលសាសនាដ៏សំខាន់មួយចាប់តាំងពីមូលដ្ឋានគ្រឹះរបស់ខ្លួន – ដំបូងព្រហ្មញ្ញសាសនាបូជាដល់**ព្រះវិស្ណុ** ក្រោយមក**ពុទ្ធនិយម**។ ប្រាសាទនេះស្ថិតនៅក្នុងរចនាបថបុរាណជាន់ខ្ពស់កំពូលនៃ**ស្ថាបត្យកម្មខ្មែរ**។ វាបានក្លាយជានិមិត្តរូបកម្ពុជា^[១] ដែលរលេចលើ**ទង់ជាតិរបស់ប្រទេស** ជារូបភាពកំណាងប្រទេសជាតិខ្មែរ និងវាក៏ជាការទាក់ទាញពួកអ្នកទេសចរណ៍សំខាន់របស់ប្រទេសនេះផងដែរ។

អង្គរវត្តរួមផ្សំនូវគ្រោងការគ្រឹះពីរនៃស្ថាបត្យកម្មប្រាសាទខ្មែរ: **ប្រាសាទភ្នំ** និង**ប្រាសាទដែលមានថែវ**ចុងក្រោយគេ ដោយផ្អែកលើស្ថាបត្យកម្មទ្រាវីដដើមដំបូង រួមមានលក្ខណៈពិសេសដូចជា**ជតតិ**។ ប្រាសាទត្រូវបានរចនាដើម្បីកំណាង**ភ្នំព្រះសុមេរុ** លំនៅនៃ**ពួកទេវៈ**ក្នុង**ទេវកថាព្រហ្មញ្ញ**: ក្នុង**កសិណ** វិគូទឹកព័ទ្ធជុំវិញប្រហែលជា ១៦គ.ម ចំណែកកសិណពិតប្រាកដរបស់ប្រាសាទ មានបណ្តោយប្រវែង១៥០០ម x ទទឹង១៣០០ម លើ២០០ម ផ្លូវដំរើរចូលពីទិសខាងលិចទៅដល់ប្រាសាទកណ្តាលមានប្រវែង២៥០ម ឯកំពូលកណ្តាលខ្ពស់ធំជាងគេបំផុតរបស់នគរវត្ត មានកម្ពស់ ៦៥ម និងជញ្ជាំងខាងក្រៅ៣,៦ សហតិមាត្រ (២,២ ម៉ែ.) វែងគឺជាថែវមានបីជ្រុង ដែលថែវនីមួយៗឡើងខ្ពស់ទៅថែវដែលជាប់គ្នា។ នៅចំកណ្តាលនៃប្រាសាទបញ្ជូននូវ**ជួរចតុរង្គ**នៃបំប៉ម។ មិនដូចប្រាសាទនៅអង្គរភាគច្រើនទេ អង្គរវត្តបែរមុខទៅទិសខាងលិច ពួកអ្នកប្រាជ្ញវែកញែកថាជាចំណុចសំខាន់នៃប្រាសាទនេះ។ ប្រាសាទនេះត្រូវបានគេកោតសរសើរដោយសារភាពសម្បើមនិងរុងរឿងនៃស្ថាបត្យកម្មនេះ: **ចម្លាក់លៀនលឹម**ដែលលាតសន្ធឹង និងដោយសារ**ពួកទេវតា**ដែលតាក់តែងលើជញ្ជាំងប្រាសាទ។

ឈ្មោះសម័យថ្មី អង្គរវត្តមានន័យថា *ទីក្រុងវត្ត* ក្នុង**ភាសាខ្មែរ** អង្គរមានន័យថា *ទីក្រុង* រឺ *ទីក្រុងពានី* ជាទម្រង់ប្រាក្រឹតនៃពាក្យ *នគរ* ដែលមកពីពាក្យសំស្ក្រឹត *nagara* (नगर)^[២] វត្តគឺជាពាក្យខ្មែរសម្រាប់ *ទេវាល័យលើដី* បានមកពីពាក្យបាលី "vatta" (वत्त)^[៣] មុនពេលនេះ ប្រាសាទនេះត្រូវបានគេសាសនាថាជា *បរមវិស្ណុលោក* (Parama Vishnuloka ជាភាសាសំស្ក្រឹត) បន្ទាប់ពីការបច្ចាមណៈនៃសាបនិកនៃប្រាសាទ។^[៤]

- ទំព័រគំរូ
- បន្ទាស់ប្តូរថ្មីៗ
- ជំនួយ
- អត្ថបទថ្មីៗ
- ទំព័រវេចផន្ស

- សហគមន៍
  - សុំធ្វើជាអ្នកអភិបាល
  - សុំប្តូរអត្តនាម
  - ផតចលសហគមន៍
  - ព្រឹត្តិការណ៍ថ្មីៗ

▶ បោះពុម្ព/នាំចេញ

▶ ប្រអប់ខ្សែករណី

▼ ជាភាសានៃទៀត

- Aragonés
- العربية
- Azərbaycanca
- Беларуская
- Беларуская (тарашкевіца)
- Български
- বাংলা
- Bosanski
- Català
- Нохчийн
- Česky
- Cymraeg

ឈ្មោះអស

រចនាបថស

កាលបរិច្ឆេទ

ប្រាសាទអង្គរវត្ត

(ត្រូវបានបញ្ជូនបន្តពី Angkor Wat)

សម្រាប់ក្រុមភ្លេងលោហៈវាយគោរៈអាមេរិក សូមមើល **អង្គរវត្ត** (ក្រៅ

អង្គរវត្ត ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តសៀមរាប មានទីតាំងស្ថិតនៅភាគខាងជើង កាមផ្លូវភូមិ ឬផ្លូវសាលដី ហ្គោល។ វាជាប្រជុំអគារប្រាសាទព្រហ្មញ្ញសា ប្រាសាទត្រូវបានកសាងឡើងដោយសូរ្យវរ្ម័នទី២ ដែលជាស្នាដៃដ៏ធំធេងមួយ ទៅគ្រប់ទិសទីលើពិភពលោក។ សង់ឡើងនៅដើមសតវត្សទី១២នៅយ ជាប្រាសាទតំណាងនិងព្រះសុសានចុងក្រោយរបស់ព្រះអង្គ។ ដែលងារ ឧទ្ទិសដល់ព្រះវិស្ណុ។ ជាប្រាសាទដែលនៅតែរុងរឿងបំផុតនៅស្ថានីយដេ វាក៏ជាប្រាសាទតែមួយគត់ដែលបានបន្សល់ទុកនូវមជ្ឈមណ្ឌលសាសនា ដំបូងព្រហ្មញ្ញសាសនាបូជាដល់ព្រះវិស្ណុ ក្រោយមកពុទ្ធនិយម។ ប្រាសា វាបានក្លាយជានិមិត្តរូបកម្ពុជា^[១] ដែលរំលេចលើទង់ជាតិរបស់ប្រទេស េ និងវាក៏ជាការទាក់ទាញពួកអ្នកទេសចរណ៍សំខាន់របស់ប្រទេសនេះផង

អង្គរវត្តរួមផ្សំនូវគ្រោងការគ្រឹះពីរនៃស្ថាបត្យកម្មប្រាសាទខ្មែរ: **ប្រាស** ដោយផ្នែកលើស្ថាបត្យកម្មទ្រាវដើមដំបូង រួមមានលក្ខណៈពិសេសដូច លំនៅនៃពួកទេវៈក្នុងទេវកថាព្រហ្មញ្ញ: ក្នុងកសិណា រឹត្យទឹកព័ទ្ធជុំ វិញប្រវែ មានបណ្តោយប្រវែង១៥០០ម x ទទឹង១៣០០ម លើ២០០ម ផ្លូវធំដើរ ឯកំពូលកណ្តាលខ្ពស់ធំជាងគេបំផុតរបស់នគរវត្ត មានកម្ពស់ ៦៥ម និង ដែលថែវនីមួយៗឡើងខ្ពស់ទៅថែវដែលជាប់គ្នា។ នៅចំកណ្តាលនៃប្រា អង្គរវត្តបែរមុខទៅទិសខាងលិច ពួកអ្នកប្រាជ្ញអ្នកព្រៃកថាជាចំណុចសំខ ប្រាសាទនេះត្រូវបានគេកោតសរសើរដោយសារភាពសម្បើមនិងរុងរឿង និងដោយសារពួកទេវតាដែលតាក់តែងលើជញ្ជាំងប្រាសាទ។

ឈ្មោះសម័យថ្មី អង្គរវត្តមានន័យថា *ទីក្រុងវត្ត* ក្នុងភាសាខ្មែរ *អង្គរ* ដែលមកពីពាក្យសំស្ក្រឹត *paqara* (पाक) ^[១] វត្តគឺជាពាក្យខ្មែរសម្រាប់

```
<!DOCTYPE html>
<html lang="km" dir="ltr" class="client-nojs">
<head>
<meta charset="UTF-8" /><title>ប្រាសាទអង្គរវត្ត - វិគីភីឌា</title>
<meta name="generator" content="MediaWiki 1.22wmf21" />
<link rel="alternate" type="application/x-wiki" title="តែច្រើ" href="/
<link rel="edit" title="តែច្រើ" href="/w/index.php?title=%E1%9E%94%E1%
<link rel="shortcut icon" href="//bits.wikimedia.org/favicon/wikiped
<link rel="search" type="application/opensearchdescription+xml" href=
<link rel="EditURI" type="application/rsd+xml" href="//km.wikipedia.
<link rel="copyright" href="//creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0
<link rel="alternate" type="application/atom+xml" title="Atom Feed តែ
<link rel="canonical" href="http://km.wikipedia.org/wiki/%E1%9E%94%E
<link rel="stylesheet" href="//bits.wikimedia.org/km.wikipedia.org/l
<meta name="ResourceLoaderDynamicStyles" content="" />
<link rel="stylesheet" href="//bits.wikimedia.org/km.wikipedia.org/l
<style>a:lang(ar), a:lang(ckb), a:lang(kk-arab), a:lang(mzn), a:lang(ps)
/* cache key: kmwiki:resourceloader:filter:minify-css:7:c02899428c66
<script src="//bits.wikimedia.org/km.wikipedia.org/load.php?debug=fa
<script>if(window.mw) {
mw.config.set({"wgCanonicalNamespace":"","wgCanonicalSpecialPageName
}</script><script>if(window.mw) {
mw.loader.implement("user.options",function(){mw.user.options.set({"
:0,"watchlisthideliu":0,"watchlisthideminor":0,"watchlisthideown":0,
/* cache key: kmwiki:resourceloader:filter:minify-js:7:51001c58d9ae8
}</script>
<script>if(window.mw) {
mw.loader.load(["mw.TMhGalleryHook.js","mediawiki.page.startup","med
}</script>
<script src="//bits.wikimedia.org/geoiplookup"></script><link rel="d
<body class="mediawiki ltr sitedir-ltr ns-0 ns-subject page-ប្រាសាទអង្គ
<div id="mw-page-base" class="noprint"></div>
<div id="mw-head-base" class="noprint"></div>
<div id="content" class="mw-body" role="main">
<a id="top"></a>
<div id="mw-js-message" style="display:none;"></div>
<div id="siteNotice"><!-- CentralNotice -->
<h1 id="firstHeading" class="firstHeading" 1
<div id="bodyContent">
<div id="siteSub">ដោយវិគីភីឌា</div>
<div id="contentSub">(ត្រូវបានបញ្ជូនបន្តពី
<div id="jump-to-nav
<a href="#mw-navigation"
</div>
<div id="mw-content-text" lang="km" dir="ltr" class=
<p><br /></p>
```

Teillösung: ASCII → ISO 8859

Normenfamilie ISO 8859

- 8-Bit-Zeichensatz
- ISO = Internationale Organisation für Normung (International Organization for Standardization)
- Spezifiziert die zusätzlich darstellbaren Zeichen; dabei entsprechen die ersten mit sieben Bit kodierbaren Zeichen (einschließlich führendes Nullbit) dem ASCII Code
- 15 Normen, von ISO 8859-1 bis 8859-16

ISO 8859-1	Latin-1, Westeuropäisch
-2	Latin-2, Mitteleuropäisch
-3	Latin-3, Südeuropäisch
-4	Latin-4, Baltisch
-5	Kyrillisch
-6	Arabisch
-7	Griechisch
-8	Hebräisch
-9	Latin-5, Türkisch
-10	Latin-6, Nordisch
-11	Thai
-13	Latin-7, Baltisch
-14	Latin-8, Keltisch
-15	Latin-9, Westeuropäisch
-16	Latin-10, Südosteuropäisch

ISO-8859-11 inklusive der in ISO/IEC 8859-11 nicht enthaltenen Steuerzeichen

Code	...0	...1	...2	...3	...4	...5	...6	...7	...8	...9	...A	...B	...C	...D	...E	...F
0...	<i>NUL</i>	<i>SOH</i>	<i>STX</i>	<i>ETX</i>	<i>EOT</i>	<i>ENQ</i>	<i>ACK</i>	<i>BEL</i>	<i>BS</i>	<i>HT</i>	<i>LF</i>	<i>VT</i>	<i>FF</i>	<i>CR</i>	<i>SO</i>	<i>SI</i>
1...	<i>DLE</i>	<i>DC1</i>	<i>DC2</i>	<i>DC3</i>	<i>DC4</i>	<i>NAK</i>	<i>SYN</i>	<i>ETB</i>	<i>CAN</i>	<i>EM</i>	<i>SUB</i>	<i>ESC</i>	<i>FS</i>	<i>GS</i>	<i>RS</i>	<i>US</i>
2...	SP	!	"	#	\$	%	&	'	(	)	*	+	,	-	.	/
3...	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	:	;	<	=	>	?
4...	@	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
5...	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	[	\	]	^	_
6...	`	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o
7...	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	{		}	~	DEL
8...	<i>PAD</i>	<i>HOP</i>	<i>BPH</i>	<i>NBH</i>	<i>IND</i>	<i>NEL</i>	<i>SSA</i>	<i>ESA</i>	<i>HTS</i>	<i>HTJ</i>	<i>VTS</i>	<i>PLD</i>	<i>PLU</i>	<i>RI</i>	<i>SS2</i>	<i>SS3</i>
9...	<i>DCS</i>	<i>PU1</i>	<i>PU2</i>	<i>STS</i>	<i>CCH</i>	<i>MW</i>	<i>SPA</i>	<i>EPA</i>	<i>SOS</i>	<i>SGCI</i>	<i>SCI</i>	<i>CSI</i>	<i>ST</i>	<i>OSC</i>	<i>PM</i>	<i>APC</i>
A...	<i>NBSP</i>	ก	ข	ฃ	ค	ฅ	ฆ	ง	จ	ฉ	ช	ฌ	จ	ญ	ฎ	ฏ
B...	ฐ	ฑ	ฒ	ณ	ด	ต	ถ	ท	ธ	น	บ	ป	ผ	ฝ	พ	ฟ
C...	ภ	ม	ย	ร	ฤ	ล	ฬ	ว	ศ	ษ	ส	ห	ฬ	อ	ฮ	ฯ
D...	ะ	ั	า	ำ	ิ	ี	ึ	ือ	ุ	ู	ุ					B
E...	เ	แ	โ	ใ	ไ	า	า	็	๋	็	็	๋	๋	๋	็	๐
F...	๐	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๙	๙				

Und noch ein Standard: UTF-8

- UTF-8: In den 1990ern eingeführt von der ISO
- UTF → Implementierung von Unicode
- UTF-8 ist eine Mehrbyte-Codierung. Das bedeutet:
  - Dass 7-Bit ASCII-Zeichen mit einem Byte codiert werden, alle anderen verwenden zwischen 2 und 6 Bytes

Die Idee:

- Häufig benutzte Zeichen werden mit einem Byte codiert, seltenere mit mehreren Bytes – das spart Speicherplatz.
- UTF-8 codierte Dateien sind kompatibel zu 7-Bit ASCII

Zahlensysteme

101

„Mit der Symbolfolge 101 ist die Dezimalzahl
Einhunderteins gemeint“

101

„Mit der Symbolfolge 101 ist die Dezimalzahl
Einhunderteins gemeint“

101

„Mit der Symbolfolge 101 ist die Binärzahl 101 gemeint. Der Binärzahl
101 entspricht die Dezimalzahl 5 (Fünf)“

Zahlensysteme

Dezimalsystem

10 Symbole: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Zahlensysteme

Dezimalsystem

10 Symbole: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Binärsystem

2 Symbole: 0, 1

Oktalsystem

8 Symbole: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

Hexadezimalsystem

16 („Hexa“) Symbole:

0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, A, B, C, D, E, F

Zahlensysteme...

 1	 11	 21	 31	 41	 51
 2	 12	 22	 32	 42	 52
 3	 13	 23	 33	 43	 53
 4	 14	 24	 34	 44	 54
 5	 15	 25	 35	 45	 55
 6	 16	 26	 36	 46	 56
 7	 17	 27	 37	 47	 57
 8	 18	 28	 38	 48	 58
 9	 19	 29	 39	 49	 59
 10	 20	 30	 40	 50	

<https://de.wikipedia.org/wiki/Sexagesimalsystem#Sumerer>

Binärdarstellung

Im Binärsystem stehen zur Codierung der Zahlen nur die Ziffern 0 und 1 zur Verfügung.

Die Ziffern der Binärzahl stellen die Koeffizienten der Potenzen von 2 dar:

$$10111 = ?$$

Binärdarstellung

Im Binärsystem stehen zur Codierung der Zahlen nur die Ziffern 0 und 1 zur Verfügung.

Die Ziffern der Binärzahl stellen die Koeffizienten der Potenzen von 2 dar:

$$\begin{aligned}10111 &= 1*2^4 + 0*2^3 + 1*2^2 + 1*2^1 + 1*2^0 \\ &= 1*16 + 1*4 + 1*2 + 1*1 \\ &= 23 \text{ im Dezimalsystem}\end{aligned}$$

Dezimaldarstellung

Die Ziffern einer Dezimalzahl stellen die Koeffizienten von Zehnerpotenzen („Dezi“ von griech. „déka“, zehn) dar:

Beispiele:

$$\begin{aligned}2351 &= 2 \cdot 10^3 + 3 \cdot 10^2 + 5 \cdot 10^1 + 1 \cdot 10^0 \\ &= 2 \cdot 1000 + 3 \cdot 100 + 5 \cdot 10 + 1 \cdot 1 \\ &= 2351\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}15 &= 1 \cdot 10^1 + 5 \cdot 10^0 \\ &= 10 + 5 \\ &= 15\end{aligned}$$

Hexadezimaldarstellung

Im Hexadezimalsystem stehen zur Codierung von Zahlen die sechzehn (**Hexa**+Dezi) Ziffern 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, A, B, C, D, E, F zur Verfügung

Die Ziffern der Zahl im Hexadezimalsystem stellen die Koeffizienten der Potenzen von 16 dar.

Beispiele:

$$\begin{aligned} 109 & \text{ (im Hexadezimalsystem)} \\ & \Rightarrow 9 \cdot 16^0 + 0 \cdot 16^1 + 1 \cdot 16^2 \\ & = 9 + 0 + 256 \\ & = 265 \text{ (im Dezimalsystem)} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{AFFE} & = A \cdot 16^3 + F \cdot 16^2 + F \cdot 16^1 + E \cdot 16^0 \\ & = 10 \cdot 4096 + 15 \cdot 256 + 15 \cdot 16 + 14 \cdot 1 \\ & = 45054 \end{aligned}$$

Vier Zahlensysteme gegenübergestellt

Dezimal	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Binär	0	1	10	11	100	101	110	111	1000
Oktal	?	?	?	?	?	?	?	?	?
Hexadezimal	0	1	2	3	4	5	6	7	8

Dezimal	9	10	11	12	13	14	15	16
Binär	1001	1010	1011	1100	1101	1110	1111	10000
Oktal	?	?	?	?	?	?	?	?
Hexadezimal	9	A	B	C	D	E	F	?

Vier Zahlensysteme gegenübergestellt

Dezimal	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Binär	0	1	10	11	100	101	110	111	1000
Oktal	0	1	2	3	4	5	6	7	10
Hexadezimal	0	1	2	3	4	5	6	7	8

Dezimal	9	10	11	12	13	14	15	16
Binär	1001	1010	1011	1100	1101	1110	1111	10000
Oktal	11	12	13	14	15	16	17	20
Hexadezimal	9	A	B	C	D	E	F	10

Zahlensysteme: Umwandlung

Umwandlung Binärsystem → Dezimalsystem

Zur Umwandlung: Multiplikation der entsprechenden Ziffern mit den Zweierpotenzen:

$$\begin{aligned} \mathbf{10111} &= 1*2^4 + 0*2^3 + 1*2^2 + 1*2^1 + 1*2^0 \\ &= 1*16 + 1*4 + 1*2 + 1*1 \\ &= 23 \end{aligned}$$

Übung: Binärzahl → Dezimalzahl

Übungsaufgaben

1 1011   =>   welche Zahl im Dezimalsystem?

0 1010   =>   welche Zahl im Dezimalsystem?

1100 0011 =>   welche Zahl im Dezimalsystem?

Übung: Binärzahl → Dezimalzahl

Lösungen

$$\begin{aligned} 1\ 1011_2 &= 1*2^0 + 1*2^1 + 0*2^2 + 1*2^3 + 1*2^4 \\ &= 1 + 2 + 0 + 8 + 16 \\ &= 27_{10} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 0\ 1010_2 &= 0*2^0 + 1*2^1 + 0*2^2 + 1*2^3 + 0*2^4 \\ &= 0 + 2 + 0 + 8 + 0 \\ &= 10_{10} \end{aligned}$$

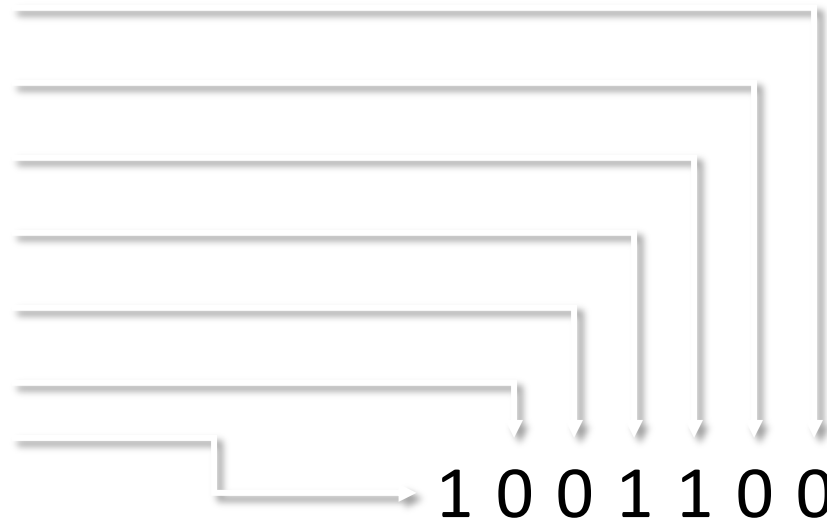
$$1100\ 0011_2 = 195_{10}$$

Umwandlung Dezimal → Binärsystem

Eine Dezimalzahl lässt sich über die Division durch 2 und Aufschreiben der Reste in eine Binärzahl umwandeln (das ist eine Möglichkeit, häufig lässt sich das auch im Kopf lösen).

Beispiel: Die Zahl 76_{10} soll ins Binärsystem umgewandelt werden

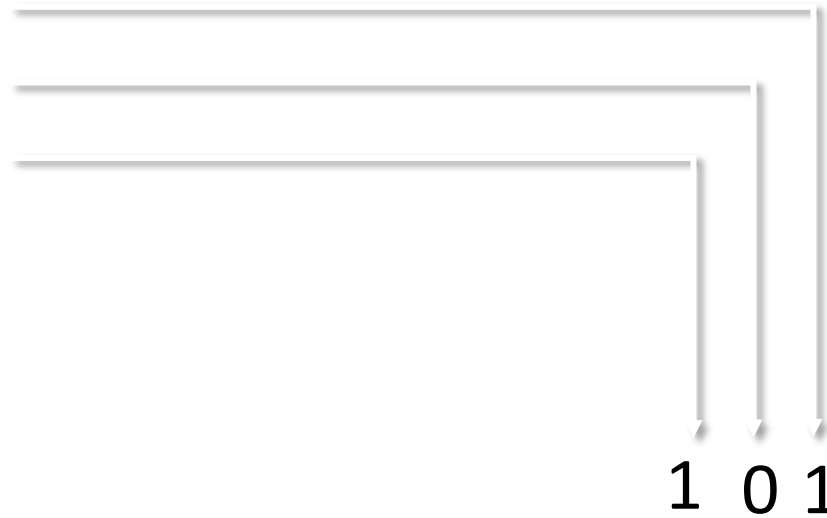
- $76 / 2 = 38$; Rest 0
- $38 / 2 = 19$; Rest 0
- $19 / 2 = 9$; Rest 1
- $9 / 2 = 4$; Rest 1
- $4 / 2 = 2$; Rest 0
- $2 / 2 = 1$; Rest 0
- $1 / 2 = 0$; Rest 1

Umwandlung Dezimal $\rightarrow$ Binärsystem

$$5_{10} = ?_2$$

- $5 / 2 = 2$; Rest 1
- $2 / 2 = 1$; Rest 0
- $1 / 2 = 0$; Rest 1

Übung: Dezimalzahl → Binärzahl

Übungsaufgaben

35 = Welche Binärzahl?

127 = Welche Binärzahl?

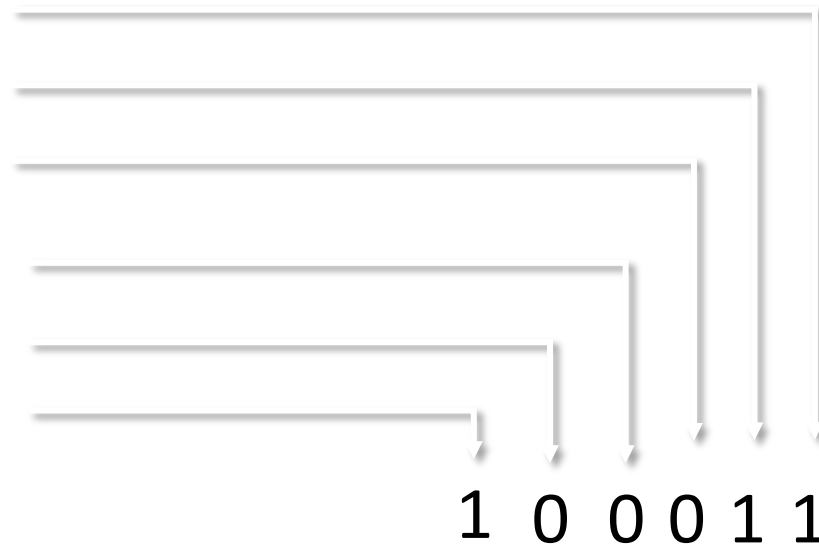
128 = Welche Binärzahl?

Lösungen

Umwandlung Dezimal $\rightarrow$ Binärsystem

35 = ?

- $35 / 2 = 17$; Rest 1
- $17 / 2 = 8$; Rest 1
- $8 / 2 = 4$; Rest 0
- $4 / 2 = 2$; Rest 0
- $2 / 2 = 1$; Rest 0
- $1 / 2 = 0$; Rest 1

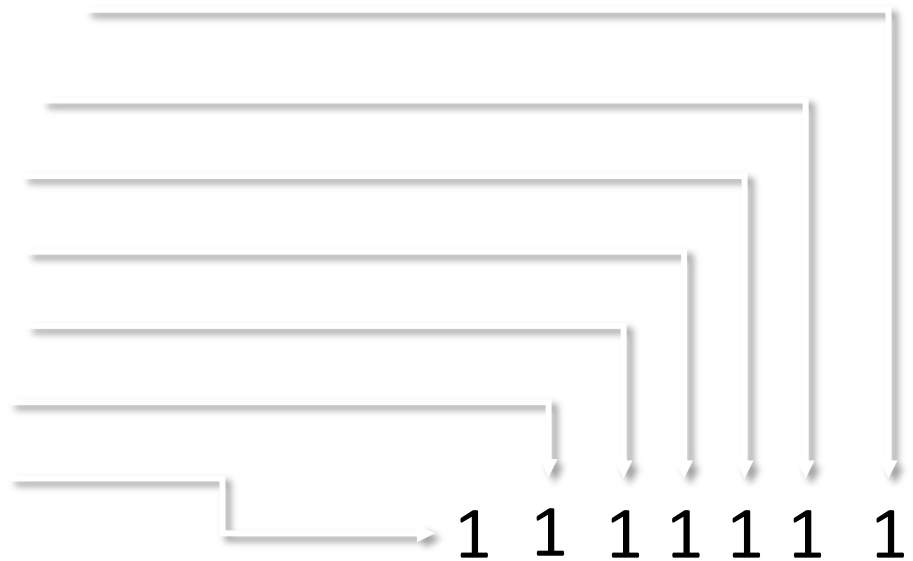

Umwandlung Dezimal → Binärsystem

127 = ?

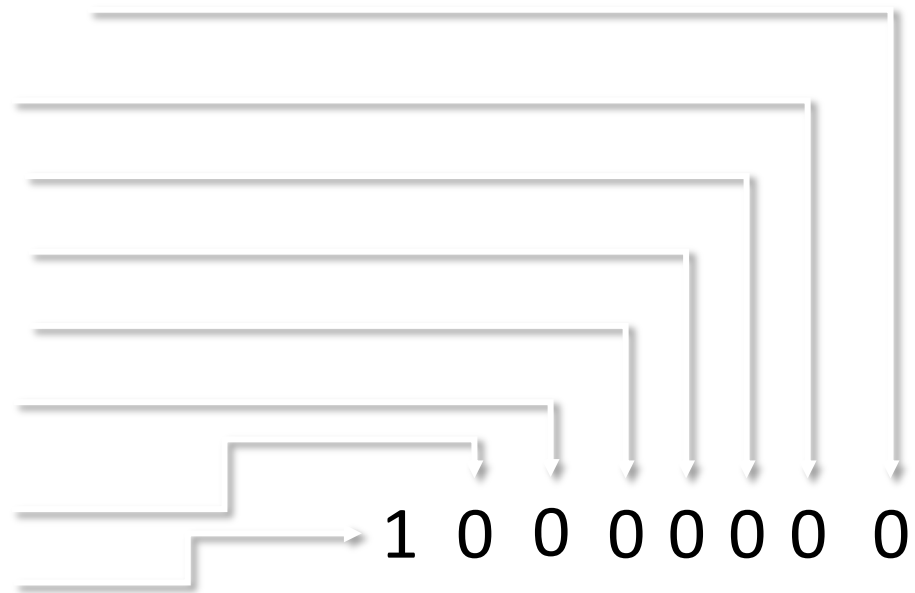
- $127 / 2 = 63$; Rest 1
- $63 / 2 = 31$; Rest 1
- $31 / 2 = 15$; Rest 1
- $15 / 2 = 7$; Rest 1
- $7 / 2 = 3$; Rest 1
- $3 / 2 = 1$; Rest 1
- $1 / 2 = 0$; Rest 1

Umwandlung Dezimal → Binärsystem

128 = ?

- $128 / 2 = 64$; Rest 0
- $64 / 2 = 32$; Rest 0
- $32 / 2 = 16$; Rest 0
- $16 / 2 = 8$; Rest 0
- $8 / 2 = 4$; Rest 0
- $4 / 2 = 2$; Rest 0
- $2 / 2 = 1$; Rest 0
- $1 / 2 = 0$; Rest 1

Last, but not...: Umwandlung Hexadezimalsystem → Dezimalsystem

Zur Umwandlung: Multiplikation der entsprechenden Ziffern mit den Potenzen von 16:

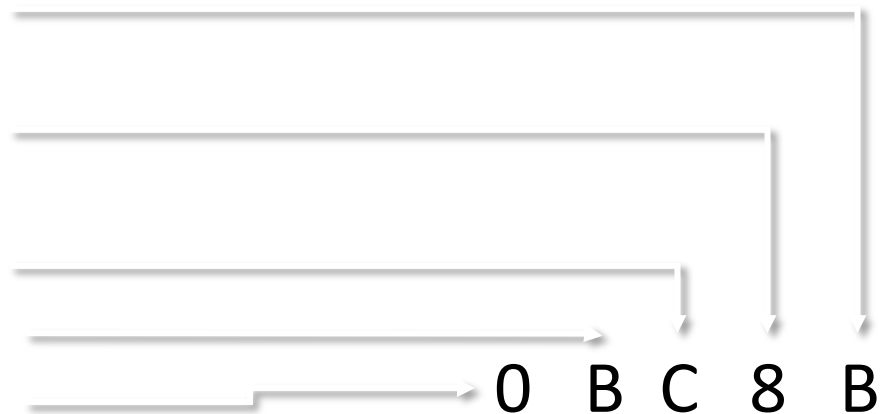
$$\begin{aligned}\mathbf{AFFE} &= A * 16^3 + F * 16^2 + F * 16^1 + E * 16^0 \\ &= 10 * 4096 + 15 * 256 + 15 * 16 + 14 * 1 \\ &= 45054\end{aligned}$$

Umwandlung Dezimal → Hexadezimalsystem

Eine Dezimalzahl lässt sich über die Division durch die Basis 16 und Aufschreiben der Reste in eine Hexadezimalzahl umwandeln.

Beispiel: Die Dezimalzahl 48267 soll ins Hexadezimalsystem umgewandelt werden

- $48267 / 16 = 3016$
Rest : 11 → B
- $3016 / 16 = 188$
Rest: 8
- $188 / 16 = 11$
Rest: 12 → C
- $11 / 16 = 0$; Rest : B
- $0 / 16 = 0$; Rest: 0

Übung: Dezimalzahl → Hexadezimalzahl

Übungsaufgaben

16 = Welche Hexadezimalzahl?

64 = Welche Hexadezimalzahl?

127 = Welche Hexadezimalzahl?

Lösungen

Umwandlung Dezimal $\rightarrow$ Hexadezimalsystem

- $16 / 16 = 1$
Rest : 0 $\rightarrow$ 0
- $1 / 16 = 0$
Rest: 1

Umwandlung Dezimal $\rightarrow$ Hexadezimalsystem

- $64 / 16 = 4$
Rest : 0 $\rightarrow$ 0
- $4 / 16 = 0$
Rest: 4

Umwandlung Dezimal → Hexadezimalsystem

- $127 / 16 = 7$
Rest : 15 → F
- $7 / 16 = 0$
Rest: 7

/

Bildnachweise

- <https://simple.wikipedia.org/wiki/ASCII>